

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavrorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniæ, 1657

§. 39. Dicens: Hic Calix nouum testamentum in sanguine meo. v. 20.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45549

atione diuisum in partes super patena porregerat Iuis Apostolis attingendum, tactione potestatiuâ; ita calicem acceptum in manus suas actis gratijs porrexit iisdem Apostolis attingendum potestatiuo actu. Indicat hæc omnia S. Lucas compendiosa voce *similiter* Matthæus autem diserte expressit, sic: *Et accipiens calicem gratias egit & dedit illis.* Marcus vero sic: *accepto calice gratias agens dedit eis.*

Domine Iesu Christe, video te esse non solum sacerdotem secundum ordinem Melchisedech, offerendo panem & vinum, sed etiam sacerdotem magnum, qui Sacerdotes instituis & creas. nam hoc quod acceperas à Patre tuo, video te aliis nempe Apostolis tuis tradere in manus, non iniuste, vel illubenter, sed cum lætitia, utpote gratias agendo. Et ego per successionem ab Apostolorum tempore continuè deductam, creatus sum sacerdote eo modo, quo tu primus ordinator tuos institueras in sacerdotes: idcirco laudem debeo tibi Domine in sæcula, & obedientiam & ministerium fidele in tua Ecclesia. Tu Domine fortiter exerce in me Episcopi summi officium, per delegatos tuos Episcopos me visita, & emenda. Sed ecce Colendissime, Domine statim hic ego opera tuâ, nempe interpretatione bona scripturæ. S. Lucas ait, accepto calice & dato discipulis dixisse te verba consecrationis, Marcus autem calice accepto & gratijs actis te eum dedisse tuis & ante verba consecrationis, illos omnes ex eo bibisse. quomodo hoc intelligam? An sibi contrarij sunt, qui tuo spiritu scribunt? Non sane, an quod vnus omittit alter supplet? Ita sane credo. Sed quem tunc ordinem cogitabo seruatum? Ex praxi, quæ hodie dum in tua Ecclesia seruatur, cum ordinantur Sacerdotes, video dicendum esse, quod calicem laicum, siue abluitionis, acceperint tui discipuli à te, & sic ordine attingerint calicem cum materia tui sanguinis, consecrandi mox in ipso eodem calice. & hoc videtur dicere Marcus, addens ex eo omnes bibisse, & abluisse os, uti sacerdotes recens consecrati, hodie dum faciunt, qui tunc sanguinem Domini non bibunt. At postquam per ordinem ad te, Domine, redierat calix iste, tunc te verba consecrationis protulisse super materia quæ in calice eodem remanserat, & hoc esse conuersum in sanguinem tuum, & te hoc solum bibisse, si sic sentiens erro, Tu animarum Episcopus corrige me, per Vicarios tuos bene sentio, confirma me, & nihil præiudico.

§. 39. *Dicens: Hic est Calix nouum testamentum in sanguine meo. v. 20.*

Quod hic expressit S. Lucas, totidem verbis eius Magister S. Paulus expressit in 1. Cor. 11. sic *Dicens: Hic Calix nouum testamentum est in meo sanguine.* quæ verba considerata, & collata cum illis quæ S. Matthæus & S. Marcus, & S.

& S. Petrus (in Canone Missæ Romano) exprefferunt, magis me reddunt perplexum & augent suspicionem, de ordine bibendi & consecrandi obseruato, quem §. præcedente expressi dubitando & consultando coram Domino. nam alia prorsus verba de Calice adnumerat mihi Lucas & Paulus, & alia Matthæus, Marcus & Petrus. Duo illi priores referunt Dominum dixisse in recto casu, Hic calix est nouum Testamentum in meo sanguine tres vero postèrius nominati, referunt Dominum dixisse, Hic est Calix sanguinis mei noui testamenti. quid hic dicam? an quod omnes illarum loquendi formulæ vnum sonent? Durum est hoc. si verba Lucæ & Pauli, ad Calicem, ante consecrationem Domini, directa fuissent, & verba Matthæi & Marci & Petri, ad Calicem in consecratione ipsa, dixerò, durities illa distinctione perit, & sunt textus omnino tractabiles. vt nempe sit iste sensus & ordo. Lucas & Paulus: *accepto calice gratias egit Dominus, & gratias agens dedit discipulis*, vt Matthæus & Marcus, suppleuerunt, quorum prior addidit etiam, *dixisse Dominum*, illis dando calicem, *Bibite ex hoc omnes*, & tunc addidisse Dominum encomium seu elogium istud, quod S. Lucas & Paulus enarrarunt; *Hic est calix nouum testamentum in sanguine meo*. tunc fecit ut esse, quod narrat Marcus *& biberunt ex eo omnes*. mox per ordinem circumlato & gustato calice, Dominum eundem calicem ad se recepisse, & benedixisse verbis cōsecrationis formalissimis (quæ Matthæus & Marcus & plenissimè Petrus nobis retulerunt) nimirum istis: *Hic est enim calix sanguinis mei, noui & æterni testamenti qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum*. & tunc ipsum Dominum ebibisse solum, quod erat consecratum vti hodie dum solus Episcopus ordinator consecratum ebibere solet. si ita, inquam, construatur sententiæ sacrorum historicorum (cui constructioni nihil textus repugnat, nisi mens Ecclesiæ Romanæ aliam esse constructionem declarer) clarissime à textu scripturæ ad quem appellarunt Wiclefistæ, & Hulsitæ, & Lutherani & Caluinistæ & Anabaptistæ, & omnes Sacramentarij vtraquistæ, damnantur, quod in calicis consecratum vltim involauerint, quem Dominus ne quidem Apostolis in vltima cæna potterit. Sed ista iudicio Ecclesiæ definienda relinquo, & solum quid illi miseri ex solo textu possint, ostendo, ex ordine narrationum.

V & Vobis vtraquistæ, si iste ordo narrationum, quem cum summa ratione contra vos ex scriptura ostendo sit à Deo intentas. & Euge, euge Catholici omnes, qui Ecclesiæ praxim secuti, cum laicè communicatis solum & non celebratis sacrificium altaris, vna specie Sacramenti contenti vixistis & vixitis. Fauet vobis textus scripturæ, qui Vtraquistas prostermit & damnat.